

Sygn. akt X Ga 85/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący Sędzia SO Leszek Guza (spr.)

Sędzia SO Iwona Wańczura

Sędzia SO Małgorzata Korfanty

Protokolant Katarzyna Bocian

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2014 roku w Gliwicach

na rozprawie

z powództwa: **W. P.**

przeciwko: **M. R.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 5 grudnia 2013 roku

sygn. akt VII GC 158/13

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.200,00 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSO Małgorzata Korfanty

Sygn. akt X Ga 85/14

UZASADNIENIE

Powód W. P. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. R. kwoty 28.435 zł, wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu tytułem odszkodowania za szkodę poniesioną w wyniku naliczenia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane kar umownych za opóźnienie w wykonaniu prac, za które odpowiedzialny był pozwany, utraconego zarobku, kosztów pomocy prawnej, oraz ryczałtu. Utracony zarobek miał wynikać ze zlecenia przez firmę (...) Sp. z o.o. w G..

W nakazie zapłaty w postępowaniu upominawczym Referendarz Sądowy Sadu Rejonowego w Gliwicach uwzględnił roszczenie powoda w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że powód nie udowodnił związku przyczynowego między zaistniałą szkodą, a działaniem pozwanego. Ponadto powoda z firmą (...) Sp. z o.o. w G. nie wiązało zlecenie, a jedynie prowadzone były wstępne rozmowy w sprawie kolejnego zlecenia. Z kolei żądanie wyrównania kar umownych według pozwanego było niezasadne, z uwagi na poszerzenie zakresu zlecenia prac, w stosunku do pierwotnych ustaleń.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo w całości i zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód zawarł z (...) Sp. z o.o. w G. umowę o roboty budowlane, zobowiązując się do przebudowy ciągów pieszych zlokalizowanych na obiektach w G.. Po upływie terminu na realizację prac strony oraz wykonawca (...) sp. z o.o.) wymieniały między sobą korespondencję, informując o przyczynach opóźnień prac, przewidywanych terminach ich zakończenia, oraz konsekwencjach wynikających z opóźnień. Wykonawca dokonał potrącenia kary umownej wierzytelności przysługującej powodowi, a powód oświadczył, iż proporcjonalnie obniża pozwanemu kwotę do zafakturowania. Inwestor (...) G.) przyjął jedynie część robót bez zastrzeżeń. Dalsze rozliczenia wzbudziły rozbieżności w ustaleniu ceny robót przez strony.

Sąd Rejonowy uznał, że nie ustalono, aby pozwany ponosił odpowiedzialność za naruszenie terminów obowiązujących powoda. W umowie pomiędzy stronami żadna kara umowna nie została zastrzeżona, zatem roszczenie o zapłatę kwoty 2.375 zł wynikające z kary umownej uznano za bezzasadne.

Sąd Rejonowy również uznał za niezasadne roszczenie o zapłatę 22.000 zł z tytułu odszkodowania za korzyści, które powód mógłby osiągnąć, gdyby pozwany nie popadł w zwłokę w wykonaniu zobowiązania z tego względu, że sam fakt, iż istniały wstępne rozmowy między powodem a spółką (...) Sp. z o.o. nie stanowił zdaniem Sądu Rejonowego wykazania wysokiego prawdopodobieństwa uzyskania przez powoda korzyści z tytułu zlecenia kolejnych prac. Powód nie uprawdopodobnił w dostatecznym stopniu, że mogło dojść do zawarcia umowy. Sąd Rejonowy uznał, że powód nie wykazał, iż istniał związek przyczynowy pomiędzy szkodą wywołaną przez pozwanego, a nie uzyskaniem od (...) Sp. z o.o. następnego zlecenia przy brukowaniu terenu obok Instytutu (...) w G..

Sąd Rejonowy oddalił roszczenie o zwrot kosztów pomocy prawnej w kwocie 2.000 zł + VAT, zwrot ryczałtu z tytułu kosztów przejazdu powoda do kancelarii prawnej i do pozwanego, kosztów przeprowadzonych rozmów telefonicznych i utraconego w tym czasie zarobku w łącznej kwocie 1.600 zł, gdyż nie zostało udowodnione.

W apelacji powód zaskarżył wyrok w całości zarzucając mu naruszenie przepisów prawa procesowego przez błędną ich wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak rzetelnego i wszechstronnego rozważenia zebranego

w sprawie materiału dowodowego i błędne przyjęcie, że przyczyną pozbawienia powoda kolejnych zleceń było podzlecenie wykonawstwa robót pozwanemu, poprzez zbyt powierzchowne potraktowanie dowodów w związku z czym Sąd Rejonowy nie ustalił,

że w sprawie doszło do zwłoki w wykonaniu przedmiotu robót, skutkującej naliczeniem powodowi kar umownych; art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wskazania przez Sąd

I instancji przyczyn, dla których odmówił wiarygodności dowodom przedstawionym przez powoda.

Powód zarzucił wyrokowi także naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 471 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące błędnym przyjęciem,

że w zaistniałym stanie faktycznym powód nie miał możliwości dochodzenia

od pozwanego naprawienia szkody powstałej w jego majątku, a wynikającej z naliczenia mu kar umownych za zwłokę w wykonaniu przedmiotu robót, która to wynikała

z przyczyn leżących po stronie pozwanego; art. 6 k.c. w zw. z art. 471 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie skutkujące przyjęciem, że w zakresie roszczenia powódki o zwrot na jego rzecz kary umownej to powód miał udowodnić, że pozwany ponosił odpowiedzialność za naruszenie terminów umownych; art. 361 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie skutkujące błędnym przyjęciem, że powód dochodzi naprawienia szkody ewentualnej, gdy tymczasem z treści pozwu wyraźnie wynika, że roszczenie powoda o zapłatę kwoty 22.000 zł stanowi roszczenie o utracone korzyści oraz poprzez brak rozważenia czy oświadczenie (...) Sp. z o.o. można było traktować, jako szkodę po stronie powoda w zakresie *lucrum cessans*, w kontekście zwłoki w wykonaniu przedmiotu robót leżącej po stronie pozwanego.

W apelacji powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego, gdyż jego zdaniem zarzuty apelacji okazały się bezzasadne, a postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone prawidłowo.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie mogła odnieść zamierzonego skutku.

Zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, słuszne, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego i trafnej wykładni obowiązującego prawa. Przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywy tej oceny nie wykazują sprzeczności ustaleń faktycznych Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie można również zarzucić Sądowi I instancji nieprawidłowości w rozumowaniu czy też błędów logicznych.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał procesowy Sąd Rejonowy poczynił właściwe, słuszne i prawidłowe ustalenia, znajdujące wyraz w zebranym w sprawie materiale dowodowym, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne i podziela w pełni zarówno dokonaną ocenę dowodów, jak i wykładnię prawa.

W tym miejscu przypomnieć należy, że powód, jako podwykonawca domagał się odszkodowania za szkodę poniesioną w wyniku naliczenia przez wykonawcę (...)

Sp. z o.o. umowy o roboty budowlane kar umownych za opóźnienie w wykonaniu prac, za które odpowiedzialny był dalszy podwykonawca - pozwany, utraconego zarobku, kosztów pomocy prawnej oraz ryczałtu.

W zakresie żądania odszkodowania Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że Sąd I instancji prawidłowo wskazał na to, iż powód nie udowodnił zaistnienia przesłanek uzasadniających zapłatę odszkodowania: wysokości poniesionej szkody ani związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem, z którym system prawny wiąże odpowiedzialność na określonej zasadzie a szkodą.

Powód, jako wysokość poniesionej szkody wskazał kwotę 2.375 zł. W niniejszej sprawie jednak z materiału dowodowego nie wynika w żaden sposób aby powód rzeczywiście doznał uszczerbku majątkowego we wskazanej kwocie, aby poniósł wymienioną szkodę. Dokumentacja zgromadzona w aktach nie wskazuje jednoznacznie na wysokość szkody poniesionej przez powoda. Istotne w sprawie okazały się zeznania świadka M. M., przedstawiciela głównego wykonawcy – spółki (...) Sp. z o.o., która zeznała, że nie wiadomo czy rzeczywiście naliczono karę umowną powodowi i czy potrącono ją z należnym wynagrodzeniem (k. 170). Z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby powód zapłacił generalnemu wykonawcy karę umowną, której zwrotu domaga się od pozwanego w ramach odszkodowania.

Ponadto zgromadzony materiał dowodowy w sprawie nie wykazuje, na co zwrócił już uwagę Sąd I instancji, związku przyczynowego między karą umowną a działaniem pozwanego. Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. dłużnik ponosi odpowiedzialność tylko

za normalne następstwa swego działania i zaniechania. Jak się wskazuje, z normalnymi następstwami mamy do czynienia niezależnie od tego, czy dłużnik ich wystąpienie przewidywał, mógł przewidywać oraz czy przewidywał rodzaj i wysokość szkody, jaka będzie następstwem jego działania lub zaniechania. Z zebranego materiału dowodowego nie wynika, aby pozwany ponosił jakąkolwiek odpowiedzialność za naruszenie terminów obowiązujących powoda, zaś powód nie udowodnił tego.

Należy również zwrócić uwagę na kwestię wysokości uzgodnionej ze spółką (...) Sp. z o.o. kary umownej, która okazała się znaczna. Bez wątplenia wysokość kary umownej i tak podlegałaby miarkowaniu na podstawie przepisu art. 484 § 2 k.c., jako rażąco wygórowanej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2007 r., IV CSK 181/07).

Obowiązkiem powoda było również wykazanie, że wysokość kary była uzasadniona, że naliczona kara umowna była adekwatna do tego przewinienia pozwanego, które powstało. Wskazanych elementów brakuje, co powoduje to, że Sąd Okręgowy nie może przyjąć, iż kara umowna stanowi część szkody poniesionej przez powoda.

W zakresie roszczenia o utracony zarobek, niezależnie od tego, co wskazał Sąd I instancji (powód nie do końca skutecznie wykazał zaistnienie związku przyczynowego pomiędzy utraconym zarobkiem, a działaniami pozwanego), istotniejszym zdaniem Sądu Okręgowego było to, że powód nie wykazał wysokości tego utraconego wynagrodzenia. Powód wskazywał na kwotę 22.000 zł utraconych korzyści. Wskazaną kwotę powód wywiódł z wartości inwestycji na kwotę 110.000 zł i uznał, jako standardowy zysk wartość stanowiącą 20% powyższej kwoty. Wskazana wysokość nie była jednak kwotą jednoznacznie udowodnioną. Wymieniona żądana kwota okazała się kwotą szacunkową, pewną przyjętą wartością, nie popartą żadnymi wiarygodnymi rachunkami, obliczeniami. Wartość ta nie może stanowić wyliczenia zysku jaki powód uzyskałby z tytułu wykonywania prac na nowej inwestycji, nie sposób się do niego odnosić.

Na roszczenie powoda składała się również kwota 1.600 zł jakiej powód domagał się od pozwanego tytułem ryczałtu. Powód nie sprecyzował, nie wyjaśnił w ogóle z jakiego tytułu miałby go uzyskać i za co, nie udowodnił w żaden sposób, że ryczałt ten należy mu się.

Kolejny składnik roszczenia powoda – zwrot kosztów pomocy prawnej, jak słusznie wskazał Sąd I instancji, podlega reżimowi zasad uwzględnionych w obowiązujących przepisach prawa procesowego, wskazanych w uzasadnieniu Sądu I instancji. Biorąc pod uwagę fakt, że wynik sprawy dla powoda okazał się niekorzystny, brak było podstaw do zwrotu powodowi kosztów procesu.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczenie Sądu I instancji należało uznać za słuszne, argumentacja Sądu I instancji okazała się prawidłowa, nie została skutecznie podważona przez stronę powodową.

Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie przepisu art. 385 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego oparto o treść art. 98 k.p.c.

Na koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w kwocie 1.200 zł.

O kosztach tych orzeczono zgodnie z § 6 pkt 5 i 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSO Małgorzata Korfanty